

OSNOVNA ŠOLA Partizanska bolnišnica Jesen Tinje

PREDMET: LIKOVNA UMETNOST in LIKOVNO SNOVANJE- 9. RAZRED

UČITELJ: ROK DRAGIĆ

ZADEVA: LIKOVNO DELO IN USTVARJANJE DOMA V ČASU PANDEMIJE

Dragi devetošolci !

Pošiljam vam nekaj domačih nalog, ki jih boste naredili v naslednjih treh tednih, oziroma nekje do 8.4. 2020. Ne se ustrašit, ker naloge niso prezahtevne in tudi ne bodo vam vzele pretirano veliko časa, ki ga potrebujete za obdelovanje snovi pri ostalih predmetih. Predvidevam celo, da vam bodo naloge zanimive. Predvidevam tudi, da ste eni doma bolj slabo oboroženi z likovnim materialom, zato sem izbral takšne naloge, ki jih boste brez izgovorov lahko naredili doma. Za vsako nalogo je predviden čas (2 šolski uri), torej skupaj je to dela za 6 šolskih ur.

1. Naloga: Risanje in plastično oblikovanje:

V googlu poiščete slike kipov enega najbolj znanih sodobnejših kiparjev – Henryja Moora. Izbereš si en njegov kip, ki ti je najbolj zanimiv in ga s svinčnikom čim bolj natančno prerišeš. Zelo pomembno je kako ga boš zasenčil, ker z senčenjem najboljše prikažeš njegovo trodimenzionalnost na listu. Tam kjer vidite, da so površine bolj temne ga osenčite (pobarvate) močneje, kjer je pa svetlejši pa nič ali zelo narahlo. Risbe shranite, ker jih bom ob vrnitvi v šolske klopi pregledal in tudi ocenil. (čas: 2 šolski uri)

2. Naloga: Spoznavanje likovnih izrazov in tujk

V prilogi vam pošiljam dve strani izrazov oziroma tujk, ki so povezane z likovnim ustvarjanjem Od vas pričakujem, da si jih večkrat preberete in se jih naučite ali si jih zapomnite. Nekatere od teh vam bodo že znane, za nekatere pa boste slišali prvič. To vam bo koristilo zaradi vaše splošne razgledanosti in pa v prvem letniku srednje šole, kjer boste te izraze morali poznati. Ko se vidimo bom vaše znanje teh tujk tudi preveril. (GLEJ Prilogo!!!) (čas: 2 ŠOLSKI URI)

3. Naloga: Spisi o znanih likovnih umetnikih

Spodaj je seznam z vašimi imeni in priimki. Vsakemu od vas sem naključno izbral enega svetovno znanega slikarja in ga pripisal k vašemu imenu in priimku. Vaša naloga je, da na spletu poiščete in preberete čim več podatkov o slikarju, ki ste ga dobili. Preglejte tudi čim več njegovih slik, ki jih je naslikal. Ko to naredite, napišete približno eno A4 stran dolg spis o vašem slikarju in njegovih slikah. Spis pa naj vsebuje kakšne podatke in zanimivosti o umetniku, podatke o njegovih najbolj znanih slikah in pa najbolj pomembno- vaše mnenje o teh slikah. Spis mi pošljete na moj e-mail:

rokoart@yahoo.com (čas: 2 šolski uri)

Seznam učencev :

1. Brglez Andrej- Pablo Picasso
2. Globovnik Lucija- Vincent Van Gogh
3. Janžič Eva- Salvador Dali

4. Janžič Katja- Rene Magritte
5. Jesenek Eva- Henry Matisse
6. Ničič Viktorija- Ivana Kobilca
7. Ribič Lana- Ivan Grohar
8. Stegne Leon - Rihard Jakopič
9. Stegne Lucija – Marc Chagall
10. Valand Vito- Gustav Klimt

litografija = grafična tehnika, pri kateri se odtiskuje na kamnito ploščo, kamnotisk

linija = črta

linearen = oblikovan z linijo

linolej = talna obloga iz zmlete plutovine, lanenega olja, smole in barve

maketa = predmet, izdelan za ponazoritev, prikaz obravnavanega objekta, naprave v zmanjšanem merilu

masa = gmota

matrica = priprava, v katero je vrezan negativ za serijsko izdelovanje česa

mimika = izraz ali igra obraza

moda = kar ustreza trenutnemu okusu, posebno glede videza (obleka, postava, lasje itn.)

model = prikaz nekega predmeta

moderen = ustrezen modi, sodoben, po najnovejši modi ali okusu

monotipija = grafična tehnika, pri kateri se lahko na gladko ploščo naslikan motiv samo enkrat odtisne

monoton = enoglasen; enoličen, dolgočasen

monotonija = enoglasnost; enoličnost, dolgočasje

montaža = dejansko sestavljanje, postavljanje elementov, risb, kipov v celoto

motiv = vidno izhodišče za likovno izražanje

niansa = odtenek, komaj opazen prehod v svetlobi in barvi

niansirati = narediti nianse, odtenke

numeracija = označitev česa s številko, oštevilčenje

oksidacija = kemični potek

original = izvirnik

organski = ki pripada ali je pripadal živi naravi (živalskega ali rastlinskega izvora)

ornament = okrasek, okras

panteon = antično svetišče, posvečeno vsem bogovom

parter = prostor za gledalce v pritličju gledališča

pasica = pas, trak

patina = zelena plast, ki se ob stiku z zrakom sčasoma napravi na predmetih iz bakra, bronu ipd; vsaka površina, ki daje videz starosti

patinirati = (umetno) prevleči s patino ali tej podobno barvo, da se zdi predmet starinski

plastičen = gnetljiv, kiparski, oblikovalski

portret = umetniška upodobitev osebe

proporc = razmerje, sorazmerje med velikostmi

realističen = videz resničnosti

reformator = izvajalec reform, sprememb v ustaljenem redu, presnovatelj

reklama = javno oglaševanje, ponujanje ali priporočanje blaga ali storitev (s plakati, prospekti, oglasi)

relief = plastično kiparsko delo na ploskvi, ki vznikla iz osnovne plošče

reliefen = izbočen, plastičen, otipljiv

renesansa = oznaka za slog v evropski umetnosti od 14. do 16. stoletja (pri nas tudi pozneje), ko se je obnovilo zanimanje za naravo

reprodukcija = z razmnoževanjem nastali posnetek, odtis izvirnika

ritem = potek, dogajanje česa, tip ponavljanja

romanika = evropski umetnostni slog od 11. do sredje 13. stoletja

rozeta = okras v obliki stiliziranega cveta

scena = prizorišče igranja

scenograf = načrtovalec gledaliških scen

scenografija = likovna ureditev prostora, kjer se dogaja celotno dramsko dejanje (načrti za kuliso in opremo)

sekvenca = vrsta zaporednih in v smiselno enoto povezanih podob (kadrov) v stripu, filmu

signirati = podpisati, označiti, zaznamovati umetnino, izdelek

simetrija = somerje, sorazmerje; ujemanje nasprotnih si delov

sintetičen = kemično, umetno dobljen, narejen

siporeks = vrsta lahkega zidaka

sitotisk = grafična tehnika, pri kateri se odtiskuje skozi fino sito

skelet = ogrodje, okostje

spajkanje = spajati kovinske dele

stabilnost = stojnost, trdnost

statičen = ki se ne spreminja, razvija

stilizacija = poenostavljanje in poenotenje oblik glede na njihove bistvene značilnosti

stiliziran = poenostavljen, a prepoznaven

strip = risana zgodba s pomožnim besedilom

struktura = razporeditev elementov, ki sestavljajo kako snov, predmet; sestava, zgradba

tapeta = prevleka za stene ali pohištvo

tipografski = tiskarski

tekstura = strukturna značilnost površine slike ali kipa pri likovnem izražanju in umetnosti

total = splošni plan, izrez prizorišča

triada = trojnost, trojica

tridimenzionalen = ki ima tri razsežnosti: višino, širino, dolžino

unikat = edina listina ali predmet, enojnik

urbanist = arhitekt, ki je strokovnjak za urejanje mest in naselij

urbanizem = nauk o graditvi in urejanju mest in naselij

valer = svetlostna vrednost barvnih odtenkov

vertikalno = navpično

vinjeta = preprosta okrasna risba, zlasti v knjigah

volumen = prostornina, prostor, ki ga zavzema telo

* Razlaga tujk in manj znanih izrazov je namenjena učencu in učenci kot pomagalo in ni sestavni del učne snovi.

RAZLAGA TUJK IN MANJ ZNANIH IZRAZOV*

- abstrakten** = nenazoren; ki ni zaznaven s čuti; zgolj miselno opredeljiv
- akvatinta** = grafična tehnika, pri kateri jedkanje kovinske plošče omogoča odtenke od svetlega do temnega
- akvedukt** = vod, navadno v obliki mostu
- amfiteater** = veliko antično gledališče okrogle ali ovalne oblike s stopničasto vzdigujočimi se sedeži
- amfora** = antična glinasta posoda z ozkim vratom in dvema ročajema
- anatomija** = znanost o obliki in ustroju človeškega in živalskega telesa in njegovih organov
- anorganski** = iz neorganskih snovi, iz nikoli žive snovi
- arena** = okrogel prostor za nastopanje, obdan s stopničasto se dvigajočimi sedeži
- arhitektura** = oblikovanje prostora, stavbarsvo
- asimetrija** = nesomernost
- avtogram** = svojeročni podpis
- barok** = oznaka za slog v evropski kulturi in umetnosti v 17. in 18. stoletju. Značilnosti baroka so velika razgibanost, nabreklost in razkošje oblik.
- bordura** = obrobní okrasni trak ali pas na predmetih, obroba
- cikel** = vsebinsko povezana zaključena skupina umetniških stvaritev
- cirilica** = pisava vzhodnih in dela južnih Slovanov
- dekorater** = kdor slika okrasje
- detajl** = podrobnost, posameznost
- detektiv** = policijski agent v civilni obleki
- diagonalno** = poševno, "iz kota v kot"
- dinamičen** = razgiban, živahen
- disharmonija** = neskladje, neubranost
- faktura** = mdr. sled orodja pri kiparjenju
- fantazija** = domišljija
- figura** = postava, predvsem človeška
- format** = velikost grafičnega dela ali slike glede na dolžino in širino
- friz** = vodoraven okrasen pas, ki zaključuje ali poživilja stavbne elemente, zlasti stene
- galerija** = razstavni prostor za zbirke umetnostnih del
- geodezija** = zemljemerstvo, veda o merjenju in kartografskem upodabljanju zemeljskega površja
- gotica** = gotska (stara nemška) pisava
- gotika** = slog v zahodnoevropski umetnosti od 12. do 13. stoletja (pri nas tudi pozneje). Zanj so značilne skeletna gradnja (križni obok, šilasti lok), v slikarstvu prevladujejo poslikana okna in stenske slike, kiparstvo pa se še ni izvilo iz togosti in anatomske neustreznosti.
- grafolog** = strokovnjak, ki preučuje pisavo, da bi iz nje razbral piščevo identiteto in/ali značaj
- grafit** = mehka rudnina, temno sive barve kovinskega sijaja
- gravirati** = vrezovati črke, okraske v trdo snov, navadno v kovino
- harmonija** = skladje, ubranost
- hieroglif** = element egipčanske slikovne pisave
- horizontalno** = vodoravno
- identičnost** = enakost
- identiteta** = istovetnost, ujemanje, npr. osebnih podatkov z osebo
- iluzija** = čutna prevara, slepilo
- inicialka** = grafično poudarjena ali slikarsko okrašena (velika) začetna črka v besedilu; velika začetna črka imena in priimka
- jedkanica** = grafična tehnika, pri kateri jedkanje bakrene ali cinkove plošče omogoča črtno risbo
- kader** = vokvirjena risba v stripu, slika v filmu
- kaligrafija** = grafična tehnika
- kaligrafski** = lepo napisan, lepopisn
- kalup** = votla priprava, po kateri se oblikuje vanjo dana, vlita snov
- karikatura** = risba, ki pretirano poudarja značilnosti upodobljenca
- karikirati** = poudarjati značilnosti upodobljenca, pogosto šaljivo ali posmehljivo
- kaširanje** = oblepljanje, prelepljanje
- katedrala** = škofovska stolna cerkev, stolnica; mogočna cerkev
- kombinacija** = postavitvev elementov v celoto, niz ipd.
- komedija** = veseloigra
- komičen** = šaljiv, smešen, zbujujoč smeh
- komplementaren** = dopolnilen, dopolnjujoč se s čim drugim
- komplementarni barvi** = barvi, ki si stojita v barvnem krogu nasproti (in se dopolnjujeta)
- kompozicija** = preiščljena sestava posameznih sestavnih delov umetnine
- konstrukcija** = ustroj, zgradba
- kontrast** = čutom zaznaven razloček, razlika med dvema primerljivima dražljajema
- kontrasten** = v očitnem nasprotju, v bistvenem različen, vendar primerljiv
- kontura** = jasna, ostro vidna meja česa; obris
- kovičenje** = vezati s kovicami
- kozmetika** = lepotilo, zlasti za kožo: ličilo (šminka), puder, krema, parfum
- kreator** = ustvarjalec; dandanes predvsem v zvezi "modni kreator"
- križni obok** = za gotiko značilen obok, v katerem se sekata dva banjasta oboka in ki zato prenese večje obremenitve
- kroki** = preprosta, na hitro izdelana risba, skica
- kulisa** = premična stena na gledališkem odru
- latinica** = na stari latinski pisavi temelječa abeceda, prikrojena za zapisovanje tujih jezikov, npr. slovenskega z dodatnimi črkami č, ž, š